

QORTI TAL-APPELL

IMHALLFIN

**S.T.O. PRIM IMHALLEF MARK CHETCUTI
ONOR. IMHALLEF JOSEPH R. MICALLEF
ONOR. IMHALLEF TONIO MALLIA**

Seduta ta' nhar l-Erbgha, 17 ta' Marzu, 2021.

Numru 20

Rikors numru 1047/2014/1 LSO

**Simone Eve Collette Sammut, Paul George Sammut, Diana Davis u
Richard Jason Sammut**

v.

**Adam Sammut u ghal kull interess li jista' jkollha martu Maria
Teresa sive Tessa Sammut u Lammin Alison**

II-Qorti:

1. Rat ir-rikors guramentat ta' Simone Eve Collett Sammut et tad-19 ta' Novembru, 2014, li permezz tieghu nghad is-segwenti:

"1. Illi l-esponenti huma l-proprietarji ta' zewg terzi indiviz tad-dar bl-isem Rosemary Edith House, Triq D Famucelli, Ibrag limiti Swieqi, konfinati mit-tramuntana mal-istess triq, mil-Lvant ma' proprieta` ta' Alexander Pisani u Punent ma' proprieta` ta' Joseph Caruana, kif soggetta ghal cens annwu perpetwu ta' €104.82 qabel Lm45

waqt li l-intimati Adam Sammut u Alison Lammin jippossjedu irrimanenti terz bejniethom.

- "2. Illi dina d-dar kienet proprjeta` ta' Rosemary Edith Sammut li mietet fis-26 ta' Novembru 2005 li bl-ahhar testament 28 ta' April 2016. tagħha ricevut min-Nutar Paul Pullicino fl-20 ta' Settembru 1996 (kopja Dok A) innominat lill-esponenti flimkien mal-intimati Adam Sammut u Alison Lammin bhala eredi tagħha fi kwoti ugwali bejniethom ta' sest kull wieħed u wahda minnhom.
- "3. Illi l-esponenti debitament inkludew sehemhom minn dina l-proprjeta` fid-dikjarazzjoni causa mortis ippubblikata min-Nutar Philip Lanfranco fl-24 ta' Mejju 2006, kopja Dok B, u dana wara li ottjenew valutazzjoni, kopja Dok C.
- "4. Illi l-intimat Adam Sammut qiegħed jokkupa d-dar flimkien ma' martu l-intimata Maria Teresa sive Tessa Sammut Mugliett b' mod esklussiv u mingħajr ma jħalli lill-esponenti juzawha mieghu skont id-destinazzjoni tagħha.
- "5. Illi l-esponenti ma jixtiequx jibqghu izqed fi stat ta' kommunjoni mal-intimati Adam Sammut u Alison Lammin u minkejja li gew interpellati jersqu ghall-bejgh tal-proprjeta`, tenut kont li dina hija l-unika proprjeta` li għandhom in kommun bejniethom u li mhix kommodament divizibbli, l-intimati ma resqu. Kopji tal-ittri relattivi huma ezebiti bhala Dok D u Dok E.
- "6. Għalhekk kellha ssir dina l-kawza.

"Għaldaqstant u prevja kull dikjarazzjoni opportuna, l-esponenti jitkolbu bir-rispett kollu illi dina l-Qorti għar-ragunijiet fuq imsemmija:

- "(a) Tiddikjara għal kwalunkwe buon fini illi l-intimat Adam Sammut u martu l-intimata Maria Teresa sive Tessa Sammut Mugliett ma għandhom l-ebda titolu validu ghall-okkupazzjoni esklussiva tad-dar Rosemary Edith House, Triq D Famucelli, Ibrag, limiti Swieqi, liema dar tista' għalhekk tinbiegh bil-pusseß battal;
- "(b) Tiddikjara ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi li d-dar mhix kommodament divizibbli bejn is-sitt komproprjetarji.
- "(c) Tordna l-bejgh tagħha bl-irkant taht l-awtorita` tal-Qrati bl-ammissjoni ta' oblaturi estrenej biex ir-rikavat jinqasam skont il-kwoti rispettivi.

"Bl-ispejjeż kontra l-intimati ngunti minn issa in subizzjoni."

2. Rat ir-risposta guramentata tal-konvenut Adam Sammut tas-6 ta' April, 2015, li permezz tagħha eccepixxa s-segwenti:

- “1. Preliminarjament l-eccipjenti qed jopponi ghat-talba tal-atturi u cioe` ghall-bejgh tad-dar Rosemary Edith House, fi Triq D Famucelli, Ibragg, limiti Swieqi, minhabba illi l-imsemmija dar hija r-residenza ordinarja tieghu u tal-familja tieghu, u m'ghandux band'ohra fejn joqghodu;
- “2. Illi sussidjarjament u minghajr pregudizzju ghas-suespost jigi rilevat illi l-esponent flimkien ma' martu matul iz-zmien illi ilhom jghixu fid-dar surreferita ghamlu diversi xogħliljet u għalhekk l-esponent għandu kreditu favur tieghu stante l-benefikati li għamel fil-fond in kwistjoni;
- “3. Illi sussidjarjament u minghajr pregudizzju għas-suespost l-esponent jirrileva illi huwa lest illi jixtri r-rimanenti partijiet indivizi tad-dar surreferita wara illi jigu kkunsidrat l-benefikati magħmulin fil-fond in kwistjoni;
- “4. Salv eccezzjonijiet ulterjuri, jekk ikun il-kaz.”

3. Rat li minkejja li l-konvenuti Maria Teresa sive Tessa Sammut Mugliett u Alison Lammin gew notifikati baqghu kontumaci.

4. Rat is-sentenza tal-Prim'Awla tal-Qorti Civili tat-28 ta' April, 2016, fil-kawza fl-ismijiet premessi, li permezz tagħha l-kawza giet deciza fis-sens illi:

“Illi għalhekk għal dawn il-motivi, din il-Qorti, taqta' u tiddeċiedi, billi tħad l-eccezzjonijiet tal-intimat Adam Sammut u fil-kontumacija tal-intimati l-ohra :

“1. Tilqa' l-ewwel talba u tiddikjara li l-intimat Adam Sammut u martu l-intimata Maria Teresa sive Tessa Sammut Mugliett ma għandhom l-ebda titolu validu ghall-okkupazzjoni esklussiva tad-dar Rosemary Edith House, Triq D Famucelli, Ibrag, limiti Swieqi liema dar tista' għalhekk tinbiegh bil-pussess battal;

“2. Tilqa' t-tieni talba u tiddikjara ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi li d-dar imsemmija mhix kommodament divizibbli bejn is-sitt komproppjetarji.

“3. Tilqa' t-tielet talba u tordna l-bejgh bl-irkant taht l-awtorita` tal-Qorti tal-imsemmi fond deskrirt fir-rikors promotur, u kif deskrirt ahjar fir-

rapport tal-Perit Tekniku Godwin Abela, bid-drittijiet u pertinenzi kollha tieghu, bil-prezz stabbilit abbazi tal-valur moghti mill-Perit Tekniku fl-ammont ta' mitejn elf ewro (€200,000) bl-ammissjoni ta' oblaturi estrenej biex ir-rikavat jinqasam bejn I-ahwa Sammut.

“Ir-rikavat jigi maqsum bejn il-partijiet ahwa Sammut skont I-ishma rispettivi taghhom u cjoء sest indiviz (1/6) lil kull wiehed u wahda mill-istess ahwa Sammut partijiet fil-kawza.

“Tordna li I-bejgh b'licitazzjoni jsir fil-bini tal-Qorti nhar il-Hamis is-26 ta' Mejju 2016 f'nofsinhar.

“Kull parti jkollha d-dritt lil titlob li I-barranin jigu mistiedna sabiex joffru fil-bejgh b'avviz mahrug f'gurnal lokali wiehed, mill-anqas sitt (6) ijiem qabel il-jum imholli ghall-bejgh.

“L-ispejjez tal-kawza jigu sopportati mill-intimati in solidum bejniethom ghajr ghall-ispejjez tal-Perit Tekniku li jigu sopportati mill-kontendenti kollha fis-sehem ta' sest (1/6) kull wiehed u wahda minnhom.”

5. Dik il-Qorti tat is-sentenza tagħha wara li għamlet is-segwenti konsiderazzjonijiet:

II KONSIDERAZZJONIJIET.

“Illi permezz ta' din I-azzjoni, I-atturi qed jitkolu I-bejgh b'licitazzjoni tal-proprijeta` bl-isem ‘Rosemary Edith House’, Triq D. Famucelli, Ibragg, limiti tas-Swieqi, stante li ma jridux jibqghu fi stat ta’ komproprjeta`, peress li I-atturi għandhom sehem indiviz tal-propreta` msemmija flimkien ma’ I-intimati I-ohra.

“Illi I-intimat Adam Sammut ingħata I-fakolta li jipprezenta risposta, u jressaq provi, permezz tas-sentenza datata 17 ta' Marzu 2015, (fol 48-54). Illi hu laqa’ billi oppona għat-talba attrici stante li I-fond in kwistjoni hi r-residenza ordinarja tieghu u tal-familja tieghu, u li għamel diversi xogħolijiet u benefikati f'din id-dar, u għaldaqstant, hu lest jixtri r-rimanenti partijiet indivizi tal-fond imsemmi.

“Jirrizulta li I-intimati Maria Teresa Sammut u Alison Lemmin, wara li kienu debitament notifikati naqsu li jipprezentaw risposta u għalhekk huma kontumaci skont il-ligi.

“Illi ghalkemm I-intimati Maria Teresa Sammut u Alison Lemmin huma kontumaci dan ma jfissirx li I-atturi m'ghandhomx jipprovaw I-kaz tagħhom. “Hu pacifiku li I-kontumacija ma hijiex ammissjoni.” (“Charles Saliba s’Salvu Borg” - Appell 27-6-1997) u “skont kif dejjem gie riferut minn dawn il-Qrati I-kontumacija għandha tigi interpretata wkoll bhala oppozizzjoni u I-Qorti għalhekk tidhol f'certi dettalji li thoss illi huma

mehtiega biex tistabilixxi l-verita` tal-fatti." ("Ruth Apap vs Noel Apap" – PA. FDP 30-6-1995, u "Emanuel Spiteri et vs Benedetta Meilak noe." PA AF 15-1-2014).

"Provi:

"Simone Eve Collett Sammut xehdet b'affidavit (fol 64-66) fejn qalet li ddar in kwistjoni kienet inxrat mill-genituri tagħha. Semmiet li l-genituri tagħha kellhom sitt itfal, il-kontendenti odjerni, li kollha baqghu ighixu l-Ingilterra. Izda, huha Adam Sammut kien gie joqghod Malta meta kellu ghoxrin sena, sussegwentement izzewweg u baqa' joqghod fid-dar flimkien ma' ommhom u martu. Qalet li ommha mietet fis-26 ta' Novembru 2005, u li wara l-mewt ta' ommhom kienet kellmet lil huha biex tara x'er jigri mid-dar, izda ma kellhiex risposta fil-pozittiv, anzi talabha c-cavetta tad-dar, li hi rritornathielu.

"Rapport tal-Perit Godwin Abela:

"B'digriet ta' din il-Qorti tas-7 ta' Mejju 2015, gie nominat il-Perit Godwin Abela bhala perit arkitett (fol 61), u r-rapport tieghu jinsab esebit a fol 73 *et sequitur* tal-process.

"Fir-rapport tieghu, a fol 75 ikkonferma:

".....l-fond mertu tal-kawza mhuwiex komodament divizibbli."

"Jirrizulta mid-deskrizzjoni peritali, li dan il-fond in kwistjoni hu *first floor maisonette* sovrastanti fond simili fil- '*groundfloor*' u sovrastanti wkoll għal garaxx fis-sular tal- '*basement*'. Illi gie rilevat li l-fond jinkludi l-arja sovrastanti, l-istruttura tieghu tinsab f'kondizzjoni tajba hafna, u l-fond hu soggett għal cens annwu perpetwu ta' mijha u erba' ewro, u tnejn u tmenin centezmu. (€104.82). Inghad li l-proprietà tkopri kejl superficjali ta' circa 215 metri kwadri.

"Il-Perit arkitett ivvaluta l-fond fl-ammont ta' mitejn elf ewro (€200,000).

"Illi in segwitu, ma saritx talba ghall-periti perizjuri, fit-terminu taz-zmien, hekk kif stabbilit mil-ligi.

"Konsiderazzjonijiet ta' dritt:

"Fil-kawza "Grech Carmelo vs Dr. Tonio Azzopardi" deciza fit-28 ta' Jannar 2005 intqal:

"*Illi l-kwistjoni tal-bejgh b'licitazzjoni, meta wieħed mis-sidien tal-fond ma jridx jibqa' iktar bi shab ma' ohrajn, hija regolata bl-artikoli 515 sa 523 tal-kodici civili. Illi skont l-artikolu 518(1), meta l-komproprjetarji kollha jaqblu dwar bejgh b'licitazzjoni, ma hija mehtiega l-ebda formalita', u tista' ssir bil-mezz li l-komproprjetarji jiftehmu. Izda, meta ma jkunx hemm qbil bejn il-komproprjetarji kollha, l-ghażla ta' liema procedura*

ghandha tigi esegwita hija mhollija f'idejn il-Qorti." (Ara wkoll - "Edwards Major Joseph vs Cuschieri Dr. Leslie et" P.A. – 22 ta' Jannar 1999).

"Fil-kaz fl-ismijiet "Giuseppe Zammit vs Ludgarda Grech" P.A.- 8 ta' Marzu 1983 gie ribadit li :-

"Meta beni komuni jistghu jigu divizi bejn il-komproprjetarji, it-terminazzjoni tal-komunjoni għandha ssir bil-mezz ta' divizjoni. Jekk il-beni in komuni ma jistghux jigu maqsuma komodament u bla diskapitu, dawn l-beni għandhom jigu mibjugha b'llicitazzjoni sabiex jinqasam il-prezz tagħhom." ta' Marzu 1983).

Skont l-artikoli ccitati l-bejgh b'lilitazzjoni għandu jsir meta l-fond muhuwiex komodament divizibbli (art. 515), li kull wiehed mill-konsorti jista' jitlob l-bejgh bl-irkant (art. 516), li jistghu jigu ammessi oblaturi estranei (art. 517) u l-bejgh isir taht is-setgħa tal-Qorti (art. 520)

"Illi ghalkemm il-bejgh b'lilitazzjoni ta' beni immobibli jista' jsir bil-mod li jaqblu dwaru s-sidien kollha, jekk kemm 'il darba jsir b'ordni tal-Qorti f'sentenza jew ghax ma jkunx hemm fehma wahda bejn is-sidien kollha, l-ghażla ta' liema procedura għandha tigi segwita hija mhollja f'idejn il-Qorti.¹

"Principji legali:

"Illi t-talba sabiex gid immobili mizmum minn ghadd ta' sidien jinbiegh b'lilitazzjoni, trid titqies fid-dawl tal-principji ewleni li jsawru l-istitut tal-ligi li titkellem dwar gid komuni. Fost dawn il-principji, hemm il-principju assodat li kull wiehed mill-komproprjetarji għandu jedd jiehu s-sehem tieghu tal-beni indivizi in natura. (artikolu 502 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta) u l-bejgh in licitazzjoni huwa rimedju eccezzjonali għal din ir-regola.² Inoltre', hadd ma jista' jigi mgieghel li jibqa' jzomm haga in komun ma' haddiehor. (Artikolu 496 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta).

"Il-Qorti għandha tinvestiga jekk il-beni indivizi humiex komodament divizibbli. F'dan l-ezercizzju, il-Qorti għandha d-diskrezzjoni li tordna ekwiparazzjoni fi flus, jew anke bl-imposizzjoni ta' renta, fejn l-ishma ma jirrizultawx indaq. (artikoli 505 u 506 tal-Kap 16).

"Madanakollu fil-kaz "Giuseppe Zammit vs Ludgarda Grech" fuq citat gie kkwotat il-kaz "Speranza Vella vs Antonio Sciberra noe". P.A. 6 ta' Marzu 1948, fejn gie ritenu li:

¹ Artikolu 521(1) tal-Kap 16.

² Ara ad ez. Sentenza tat-22 ta' Dicembru, 1948, mogħtija mill-On. Qorti ta' l-Appell fil-kawza "Nazzareno Xuereb vs Giovanni Dimech et" citata b'approvazzjoni fis-sentenza tal-On. Qorti ta' l-Appell fil-kaz "Nicholas Jensen Testaferrata pro et noe vs in-Nobbli Anna Maria spiteri Debono pro et noe. Et – dec.fid-29 ta' April 2005; App Civ:5.3.1954 fil-kawza fl-ismijiet Baldacchino et vs Baldacchino (Koll.Vol:XXXVIII.105) u P.A. 2.3.1959 fil-kawza fl-ismijiet Fleri vs Portelli (kollez. Vol.XLII.ii.657)

“Meta l-beni ma jistghux jinqasmu komodament minghajr ekwiparazzjonijiet esagerati u sproporzjonati, għandhom jigu licitati.”

“Fil-kawza “Herbert Conti vs George Tonna” P.A. 24 ta’ Marzu 1983 ingħad:

“Mill-banda l-ohra l-artikolu 552 tal-Kodici Civili jiprovd li jekk il-beni in komun ma jkunux jistgħu jigu maqsuma bla xkiel u bla hsara, u ma tkunx tista’ ssir tpattija b’beni ohra in komun ta’ xorta differenti, izda tal-istess valur, dawn il-beni jigu mibjugha b’licitazzjoni sabiex jinqasam il-prezz tagħhom.”

“Applikazzjoni ta’ dawn il-principji ghall-kaz in ezami:

“Fil-kaz odjern, l-opinjoni li l-fond in kwistjoni mhuwiex komodament divizibbli hija sorretta bir-rapport tal-perit tekniku mahtur mill-Qorti. Fil-kaz in ezami, jidher car li in vista tad-daqs tal-fond mertu tal-kaz u tan-numru ta’ komproprjetarji, li hija gustifikata t-talba ghall-bejgh b’licitazzjoni.

“Fattispecie tal-kaz:

“Jirrizulta li permezz ta’ testament pubbliku datat 20 ta’ Settembru 1996 fl-atti tan-Nutar Paul Pullicino (Dok A) (fol. 5-6) Rose Marie Edith Sammut istitwiet lill-atturi flimkien mal-intimati Adam Sammut u Alison Lammin b’eredi universali tagħha fi kwoti ndaqs bejnleħom. (It-tielet Artikolu).

“The testatrix Rose Marie Edith Sammut nominates and appoints as her universal heirs in equal shares between them, her six children, namely Paul Sammut, Richard Sammut, Alison Lemmin, Dina wife of Mark Davis, Simone Sammut and Adam Sammut, and she exempts her said children from the obligation of collation.”

“Jirrizulta li saret ukoll id-dikjarazzjoni causa mortis, ippubblikata min-Nutar Philip Lanfranco fl-24 ta’ Mejju 2006, li tinsab esebita fil-process bhala Dok B (fol 7-8).

“L-intimat Adam Sammut oppona għat-talba attrici stante li huwa qed jirrisjedi fl-imsemmija proprijeta` flimkien ma’ martu u wliedu, li hu għandu biss sest (1/6) indviz tagħha. Hu sostna wkoll li għamel xogħlilijiet u benefikati f’dan il-fond, u għalhekk allega li jgawdi minn kreditu favur tieghu f’dan ir-rigward. Izda, din il-Qorti tossera li l-intimat Adam Sammut ma gab l-ebda prova dwar l-ispejjeż li seta' għamel. Proprijament ma pproduca l-ebda prova ad ezempju ricevuti, jew xhieda jew haddiema li setghu esegħew ix-xogħlilijiet biex isostni u jikkonferma l-allegazzjonijiet tieghu. In temu legal huwa principju assodat li *onus probandi incumbit ei qui dicit non ei qui negat*, jigifieri l-obbligu tal-prova ta’ fatt immiss dejjem lil min jallegħah. (Art.562 tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta’ Malta). (Ara Joseph Zammit vs Joseph Hili, Vol.XXXVII-i-578).

“Fid-dawl ta’ dan, ma hemm l-ebda raguni fil-fatt u fil-ligi ghaliex il-Qorti m’ghandhiex tghaddi sabiex takkolji t-talbiet u tordna l-bejgh tal-proprijeta` in mertu.”

6. Rat ir-rikors tal-appell tal-konvenut Adam Sammut, li permezz tagħha u għar-ragunijiet minnu mogħtija, talab lil din il-Qorti tirrevoka, thassar u tannulla s-sentenza tal-Prim’ Awla tal-Qorti Civili tat-28 ta’ April, 2016, fil-kawza fl-ismijiet premessi, u minflok tichad it-talbiet attrici u tilqa’ l-eccezzjonijiet tal-konvenut appellant. Bi-ispejjez taz-zewg istanzi kontra l-atturi appellati.

7. Rat ir-risposta tal-atturi appellati fis-sens li l-aggravji kollha tal-konvenut appellant huma frivoli u vessatorji u intizi biss sabiex jiggwadanja z-zmien u jibqa’ jcaħħad lill-komproprjetarji l-ohra milli jgawdu l-proprijeta` tagħhom u għalhekk talbu lil din il-Qorti sabiex tichad l-appell tal-konvenut Adam Sammut fl-ewwel dehra skont l-Artikolu 195(7) tal-Kap. 12, bi-ispejjez doppi u bil-hlas ta’ penali ghall-finijiet tal-Artikolu 229(9) tal-Kap. 12. L-atturi appellati rriservaw ukoll id-drittijiet tagħhom kontra l-konvenut għad-danni u għat-telf ta’ qliegħ minhabba l-okkupazzjoni tieghu tal-fond komuni.

8. Rat li meta ssejjah l-appell ghalkemm deher l-appellant, ma dehrux id-difensuri tieghu, filwaqt li d-difensur tal-appellati nforma lill-Qorti li ma kellux x’izid ma dak li jirrizulta mill-atti bil-miktub. Għalhekk ladarba l-

appell kien mholli ghat-trattazzjoni, il-kawza baqghet differita għas-sentenza.

9. Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti esebiti;

Ikkonsidrat:

10. Illi jirrizulta li l-kontendenti fil-kawza huma komproprjetarji tal-fond li jgib l-isem “Rosemary Edith House”, fi Triq D. Famucelli, l-Ibragg, fis-sehem ugwali ta’ sest ($\frac{1}{6}$) indiviz kull wiehed. Din il-kawza titratta talba tal-atturi, sabiex filwaqt li jigi dikjarat li l-konvenuti Adam u martu Maria Teresa sive Tessa Sammut Mugliett m’ghandhom l-ebda titolu validu ghall-okkupazzjoni esklussiva tal-imsemmi fond, tiddikjara li d-dar in kwistjoni mhix komodament divizibbli bejn is-sitt komproprjetarji u tordna l-bejgh bl-irkant, taht l-awtorita` tal-Qorti, bl-ammissjoni ta’ oblaturi estraneji, sabiex ir-rikavat jinqasam skont il-kwoti rispettivi.

11. Il-konvenut Adam Sammut oggezzjona għat-talbiet attrici billi fl-ewwel lok irrileva li d-dar in kwistjoni hija r-residenza ordinarja tieghu u tal-familja tieghu, li m’ghandhomx band’ohra fejn joqogħdu; li kemm ilhom jghixu fl-imsemmija dar, huwa għamel diversi xoghlijiet u għalhekk jivvanta kreditu favur tieghu ghall-benefikati li għamel fil-fond in kwistjoni;

u li huwa lest jixtri l-ishma ndivizi rimanenti, wara li jigu kkunsidrati l-benefikati maghmulin fl-imsemmi fond.

12. L-ewwel Qorti, permezz tas-sentenza tagħha, filwaqt li cahdet l-eccezzjonijiet tal-konvenut Adam Sammut u fil-kontumacija tal-konvenuti l-ohra, laqghet it-talbiet attrici u ordnat il-bejgh bl-irkant tal-imsemmi fond u dan bil-prezz ta' €200,000 stabbilit mill-perit tekniku tal-Qorti, bl-ammissjoni ta' oblaturi estraneji sabiex ir-rikavat jinqasam bejn l-ahwa Sammut skont l-ishma rispettivi ta' sest indiviz kull wiehed. Bl-ispejjez jigu sopportati fis-sehem ta' sest indiviz kull wiehed u wahda minnhom.

13. Il-konvenut Adam Sammut hassu aggravat bl-imsemmija sentenza u għalhekk interpona appell minnha. L-appell tieghu jissejjes fuq is-segwenti aggravji:

- (i) Il-perit tekniku naqas milli jikkunsidra fl-istima tieghu l-ispejjez tal-benefikati maghmula minnu fil-fond, li huwa r-residenza ordinarja tal-familja tieghu u ma sar l-ebda tnaqqis tal-valur tat-titjib li ghamel, li kellu jitnaqqas mill-valur totali stmat mill-perit tekniku u ma sarx kreditu lill-konvenut għal dawn ix-xoghlijiet imwettqa minnu;
- (ii) Jagħmel referenza ghall-gurisprudenza sabiex isostni li l-bejgh b'llicitazzjoni huwa rimedju straordinarju u li l-bejgh m'ghandux isir, ghaliex huwa ser isofri pregudizzju, fis-sens li hu u l-familja tieghu ser jigu zgħumbrati mill-fond fejn jħixu u jispicca mingħajr saqaf fuq rashom;

- (iii) Gew ipprezentati diversi dokumenti mal-affidavit tal-attrici Simone Eve Collett Sammut li ma gewx debitament ikkonfermati bil-gurament u li ghalhekk ma kellhomx jinghataw importanza daqs li kieku gew ikkonfermati bil-gurament;
- (iv) It-testment ipprezentat mar-rikors promotur ma setax jitqies bhala l-ahjar prova u li ghalhekk kellhom jitressqu ricerki ulterjuri sabiex jigi accertat li ma kienx hemm xi testment ulterjuri wara dak li gie esebit in atti; u
- (v) L-uniku affidavit imressaq kien dak ta' Simone Collett Sammut u ma gietx ipprezentata prokura li effettivamente turi li hija kienet qieghda tirrapreagenta lil hutha.

14. Illi għandu jingħad mal-ewwel li, din il-Qorti ma tistax taqbel mal-konvenut appellant meta fl-ewwel aggravju tieghu jilmenta li perit tekniku naqas milli jikkunsidra fl-istima tieghu l-ispejjez tal-benefikati magħmula mill-konvenut fil-fond li huwa r-residenza ordinarja tal-familja tieghu u li ma sar l-ebda tnaqqis tal-valur tat-titjib li għamel. Kif gustament osservat mill-ewwel Qorti, l-konvenut ma ressaq l-ebda prova f'dan ir-rigward, bhal ircevuti jew xhieda ta' haddiema li setghu wettqu tali xogħliljet. Il-principju li jirregola l-piz probatorju huwa dak ta' min jallega jrid jipprova - *onus probandi incumbit ei qui dicit non ei qui negat*. Dan l-oneru tal-prova huwa piz li jinkombi lill-kontendenti fil-kawza, kemm l-atturi, li jridu jippruvaw bil-fatti d-dritt azzjonat minnhom (*actori incumbit probatio*), kif

ukoll il-konvenut, li għandu jressaq provi in sostenn tal-eccezzjonijiet tieghu, sabiex jikkontesta l-pretensjonijiet tal-atturi (*reus in excipiendo fit actor*). Ara f'dan is-sens is-sentenza ta' din il-Qorti tas-27 ta' Marzu, 2020, fil-kawza fl-ismijiet **Raymond Cutajar v. Slipform Engineering International Limited.** Kif gustament osservat mill-appellati, mhux imholli li l-konvenut ma jressaq l-ebda provi in sostenn tal-eccezzjonijiet tieghu u wara jressaq ilmenti quddiem din il-Qorti, li ma gewx trattati quddiem l-ewwel Qorti.

15. Inoltre jigi osservat li minkejja li saret perizja teknika, tali perizja la giet kkontestata da parti tal-konvenut permezz ta' mistoqsijiet imressqa in eskussjoni, la saret nota ta' kritika fir-rigward u lanqas intalbet il-hatra ta' perizja addizzjonali. Ghalkemm qorti mhix marbuta li taccetta l-konkluzjonijiet ta` perit tekniku kontra l-konvinzjoni tagħha (*dictum expertorum numquam transit in rem judicata*), fl-istess waqt, dan ma jfissirx pero`, illi Qorti dan tista' tagħmlu b'mod legger jew kapriccju. Il-konvinzjoni kuntrarja tal-Qorti għandha tkun ben informata u bbazata fuq ragunijiet li gravament ipoggu fid-dubju dik l-opinjoni teknika lilha sottomessa. (Ara f'dan is-sens is-sentenza ta' din il-Qorti tad-29 ta' Mejju, 1998 fil-kawza fl-ismijiet **Grima v. Mamo et noe**). Din il-Qorti tirribadixxi li l-giudizio dell'arte espress mill-perit tekniku ma jistax u ma għandux, aktar u aktar fejn il-parti nteressata ma tkunx ipprevaliet ruhha mill-fakolta` lilha mogħtija ta' talba ghall-hatra ta` periti addizzjonali, jigi skartat

facilment, sakemm ma jkunx jidher sodisfacentement illi l-konkluzjonijiet peritali huma, fil-kumpless kollha tac-cirkostanzi, irragonevoli (Ara f'dan is-sens is-sentenza ta' din il-Qorti tat-23 ta' Gunju, 1967, fil-kawza fl-ismijiet **Giswarda Bugeja et v. Emanuele Muscat et**, Kollez. Vol. L.I.389).

16. Applikati dawn il-principji ghall-kaz in ezami, gialadarba l-konvenut appellant ma ressaq l-ebda prova in sostenn tal-pretensjoni tieghu sabiex jirribatti r-rapport tal-perit tekniku nkarigat mill-ewwel Qorti u lanqas talab il-hatra ta' periti addizzjonali, ma tara xejn zbaljat fid-decizjoni tal-ewwel Qorti li tadotta l-imsemmi rapport tekniku tal-perit inkarigat minnha, peress li ma rrizulta li kien hemm xejn irragonevoli fil-konkluzjoni milhuqa minnu. Huwa risaput li min ma jaqbilx ma' rapport ta' espert imqabbad mill-Qorti, għandu rimedju, dak li jitlob il-hatra ta' periti addizzjonali. Issa min ma jagħmilx uzu mill-mezzi legali disponibbli sabiex jikkontrasta rapport tal-perit tal-Qorti, ma jistax imbagħad jipprendi li l-Qorti twarrab dak ir-rapport, semplicement peress li parti ma taqbilx mieghu. (Ara f'dan is-sens ukoll is-sentenza ta' din il-Qorti tas-27 ta' Frar, 2015, fil-kawza fl-ismijiet **George Muscat v. Helen Xerri et.**) Isegwi li l-ewwel aggravju mressaq mill-konvenut appellant ma jregix.

17. Immiss li jigi trattat it-tieni aggravju, dak fejn il-konvenut appellant jilmenta li l-bejgh b'lilitazzjoni huwa rimedju straordinarju li m'ghandux

jigi adottat f'dan il-kaz, peress li hu flimkien mal-familja tieghu ser isofru pregudizzju gravi jekk jigu zgumbrati mill-imsemmi fond u jispiccaw minghajr saqaf fuq rashom. Jibda billi jigi osservat b'mod generali li l-ligi, ghalkemm tirrikonoxxi l-istat tal-kunjunioni tal-proprietà, ma tharisx lejh b'mod favorevoli, kemm ghaliex dan l-istat jista' jwassal ghal diversi litigli u kawzi bejn il-komproprietarji, kif ukoll ghax jillimita l-uzu li dawn individwalment jistghu jaghmlu tal-proprietà taghhom. Dan huwa l-hsieb wara l-Artikolu 496 tal-Kodici Civili li jiprovdi li kull komproprietarju jista' jitlob ghall-qasma tal-haga in komun. (Ara f'dan is-sens is-sentenza ta' din il-Qorti tal-31 ta' Mejju, 2013, fil-kawza fl-ismijiet **Maria Grima Baldacchino v. Antonia sive Tania Baldacchino et.**).

18. L-uniku gid derivanti mill-wirt ta' omm il-kontendenti fil-kawza huwa l-fond "Rosemary Edith House", fi Triq D. Famucelli, l-Ibragg. Ghalkemm il-konvenut appellant jishaq li l-fond in kwistjoni huwa l-unika residenza tal-familja tieghu, fil-kaz in ezami ma jirrizultax li kien jezisti xi ftehim bejn omm il-kontendenti fil-kawza, u l-konvenut Adam Sammut, li jista' jitqies li in forza tieghu l-imsemmi konvenut akkwista xi jedd fuq il-fond, personali jew reali. Il-fatt wahdu li l-konvenut għandu f'idejh l-imsemmi fond li jrid jinqasam, ma jfissirx li huwa għandu jingħata xi preferenza fis-sens li dak il-gid għandu jingħata lilu. Hekk per ezempju nghad mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fis-sentenza tagħha tas-27 ta' Jannar, 2003, fil-kawza fl-ismijiet **Anthony Abela pro et noe v. Joseph Abela noe et.**

“...l-ebda wiehed mill-konvenuti, u in partikolari dawk li għadhom jabitaw fid-dar tal-genituri, ma għandhom xi titolu li permezz tiegħu jista' jingħad b'sikurezza illi jimmeritahom jircieu l-protezzjoni tal-ligi, ordinarja jew specjali. L-okkupazzjoni waheda tal-fond, anke jekk l-unika residenza tagħhom, ma tagħtihomx certament it-titolu mixtieq minnhom,”

Applikati l-istess principji ghall-kaz in ezami, ma jirrizultax li l-konvenut għandu xi jedd ta' titolu differenti li jagħtih preferenza fuq l-ahwa l-ohra li jibqa' jzomm il-fond in kwistjoni bl-eskluzjoni tagħhom.

19. In kwantu l-konvenut appellant isostni li l-bejgh b'licitazzjoni ser iwassal sabiex huwa jsotri pregudizzju, kif jingħad mill-istess appellant il-gurisprudenza tħallek li “*il-licitazzjoni tibqa' rimedju straordinarju u eccezzjonali hafna u hi konsentita biss meta d-divizjoni ma tistax issir komodament u mingħajr hsara, ossija mingħajr pregudizzju tal-kondividendi*” (sentenza ta' din il-Qorti tal-15 ta' Lulju, 1969, fil-kawza fl-ismijiet **Rita Grech et v. Giuseppe Zammit et**). Madankollu, jinsab mghallek ukoll li “*il-fattispecie ta' kull kaz huwa tant differenti minn dawk tal-kawzi l-ohra, li huma difficiji jigu stabiliti regoli generali li jaapplikaw ghall-kazi specifici kollha, b'mod li kull kaz irid jigi ezaminat singolarment fil-meritu tiegħu proprju.*” (Ara sentenza tal-Prim' Awla tal-Qorti Civili tas-16 ta' Gunju, 2003, fil-kawza fl-ismijiet **Pancrazio Schembri v. Carmelo Vassallo**).

20. Relevanti f'dan il-kuntest, huwa t-tagħlim gurisprudenzjali migbur fis-sentenza tal-Prim' Awla tal-Qorti Civili tal-10 ta' Jannar, 2008, fil-kawza fl-ismijiet **Paul Camilleri et v. Frank Camilleri** fejn ingħad hekk:

"Illi t-talba sabiex ġid immobblī miżżum minn għadd ta' sidien jinbiegħ b'licitazzjoni, trid titqies fid-dawl tal-principji ewlenin li jsawru l-istitut tal-liġi li titkellem dwar ġid komuni. Fost dawn il-principji hemm dak li kull wieħed mis-sidien ta' ħaġa komuni għandu l-jedd li jieħu s-sehem tiegħu tal-ġid in natura³. Għalhekk, meta ssir il-qasma, r-regola hija li kull wieħed mis-sidien jieħu (skond is-sehem tiegħu) bizzżejjed mill-ġid komuni fil-kwalita' li dak il-ġid ikollu fil-waqt tal-qasma. Dan iġib miegħu l-effett li l-licitazzjoni hija l-eċċeżżjoni għar-regola⁴. Kemm hu hekk, l-artikolu 515 tal-Kap 16 ifisser f'liema ċirkostanzi għandha ssir;

...

"Illi għandu jibqa' dejjem meqjus li l-licitazzjoni ssir inevitabbi biss fejn il-ġid komuni ma jkunx jista' jinqasam mingħajr xkiel jew fejn ikun hemm xi ġid li l-ebda waħda mill-partijiet ma tkun tista' jew tkun trid tieħu għandha⁵. Fuq kollo, il-fondi li jistgħu jinbiegħu b'lilitazzjoni jridu jkunu tassew ma jistgħux jinqasmu bla xkiel min-natura u l-bixra tagħhom, u mhux għaliex imqiegħda f'dak l-istat minħabba xi twaħħid artificjali jew bidliet strutturali li jisnaturaw l-istess fondi⁶;

"Illi ngħad li l-kliem "bla xkiel" fil-liġi jfissru bħala "mingħajr ma ssir ħsara lill-interessi ta' dawk li qeqħdin jaqsmu", filwaqt li "bla ħsara" jfissru "mingħajr ma jkun hemm tnaqqis fil-valur tal-ġid bil-qasma tiegħu⁷. L-applikazzjoni ta' tali kriterji f'dan ir-rigward hija waħda ta' fatt⁸. Il-kwestjoni għalhekk dwar jekk għandhiex tiġi ordnata l-lilitazzjoni bħala mezz estrem biex wieħed joħroġ mill-komunjoni, minflok ir-rimedju ordinarju tad-diviżjoni, tirriduči ruħha f'jekk il-qasma materjali hijiex possibbli⁹ fil-limiti hawn fuq imfissra;"

³ Art 502 tal-Kap 16

⁴ Ara App. Ċiv.: 5.3.1954 fil-kawża fl-ismijiet Baldacchino et v. Baldacchino (Kollez. Vol: XXXVIII.105) u P.A. 2.3.1959 fil-kawża fl-ismijiet Fler et v. Portelli (Kollez. Vol: XLIII.ii.657)

⁵ P.A. 30.7.1967 fil-kawża fl-ismijiet Scicluna et v. Calleja et (Kollez. Vol: XLVIII.ii.1083)

⁶ App. Ċiv. 23.11.1953 fil-kawża fl-ismijiet Fler et v. Hyzler et (Kollez. Vol: XXXVII.i.371)

⁷ Ara, per eżempju, P.A. PS 27.1.2003 fil-kawża fl-ismijiet Anthony Abela pro et v. Joseph Abela et

⁸ Ara P.A. 6.3.1948 fil-kawża fl-ismijiet Vella v. Sciberras (Kollez. Vol: XXXIII.ii.217) u App. Ċiv.

16.11.1962 fil-kawża fl-ismijiet Azzopardi v. Zammit (Kollez. Vol: XLVI.i.355)

⁹ App. Ċiv. 22.12.1948 fil-kawża fl-ismijiet Xuereb et v. Dimech et (Kollez. Vol: XXXIII.i.369)

21. Isegwi li gialadarba l-perit tekniku appuntat mill-Qorti wasal ghall-konkluzjoni li l-fond in kwistjoni m'huwiex komodament divizibbli bejn il-kontendenti fil-kawza u wera wkoll il-fehma li l-fond in kwistjoni, jista' jgib fis-suq miftuh, il-valor ta' €200,000, ghamlet sew l-ewwel Qorti meta ordnat il-bejgh bl-irkant taht l-awtorita` tal-Qorti tal-imsemmi fond a bazi tal-imsemmi valur moghti mill-perit tekniku u dan bl-ammissjoni ta' oblaturi estraneji, sabiex ir-rikavat jinqasam bejn l-ahwa Sammut. Wara kollox dak hu s-sens li għandu jigi nterpretat l-Artikolu 515(1) tal-Kodici Civili, li gialadarba l-beni ma jistghux jinqasamu mingħajr xkiel u bla hsara, il-Qorti għandha tordna l-bejgh b'licitazzjoni sabiex jinqasam il-prezz. Gialadarba t-titolu tal-konvenut appellant huwa identiku għal dak tal-kontendenti l-ohra fil-kawza, l-argument li huwa ser isofri pregudizzju ma jregix, peress li daqstant għandha tingħata konsiderazzjoni għall-pregudizzju li altrimenti jsorfu l-komproprjetarji l-ohra li kieku l-licitazzjoni tibqa' ma ssirx. Jekk il-konvenut appellant jixtieq jibqa' jghix fl-imsemmi fond, dejjem jista' jagħmel offerta fl-istess bejgh b'licitazzjoni. Isegwi li lanqas dan it-tieni aggravju ma jimmerita li jintlaqa' u ser jigi michud.

22. It-tielet u r-raba' aggravji jitrattaw il-fatt li, bosta dokumenti pprezentati mill-atturi ma gewx debitament ikkonfermati bil-gurament u għalhekk ma kellhomx jingħataw wisq importanza, kif ukoll li t-testment ipprezentat mar-rikors promotur ma jistax jitqies bhala l-ahjar prova in

kwantu ma tressqux provi li jaccertaw li dan kien l-ahhar testament ta' omm il-kontendenti fil-kawza, fil-verita` jistghu jigu trattati f'daqqa. Kif osservat qabel taht l-ewwel aggravju, l-principju ewlioni li jirregola l-piz probatorju jibqa' dejjem li min jallega jrid jipprova, jigifieri *onus probandi incumbit ei qui dicit non ei qui negat*. Huwa obbligu ta' min iressaq kawza quddiem il-Qorti sabiex jesebixxi d-dokumenti kollha relevanti ghall-kaz tieghu. Inoltre l-Artikolu 559 tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta, jipprovdni li għandha tingieb quddiem il-Qorti l-ahjar prova, obbligu tal-partijiet fil-kawza. Huwa minnu, li fl-istess dispozizzjoni jingħad li, il-Qorti għandha dritt tesigi li titressaq l-ahjar prova, izda l-fatt li l-ewwel Qorti accettat il-produzzjoni ta' numru ta' dokumenti li m'humiex guramentati, ma jfissirx li l-ewwel Qorti kellha xi obbligu li tikkonduci l-provi tal-partijiet hija stess (ara sentenza ta' din il-Qorti tat-30 ta' April, 2009, fil-kawza fl-ismijiet Nicola Ciantar & Sons Limited v. General Provisions Company Limited.) Madankollu jigi osservat ukoll li l-konvenut appellant qatt ma kkontesta l-validita` tad-dokumenti jew l-awtenticita` tal-istess dokumenti mressqa mill-atturi appellati, hliet fl-istadju tal-appell.

23. Kwindi ghalkemm din il-Qorti tqis li huwa minnu li kien ikun ahjar li l-atturi appellati jikkonfermaw bil-gurament id-dokumenti kollha esebiti minnhom, u li jressqu ricerki testamentarji li jixhdu li t-testment in atti kien l-ahhar wieħed ta' ommhom, din il-Qorti ma tistax twarrab l-istess dokumenti mressqa minnhom, minkejja n-nuqqas li dawn jigu

debitament guramentati, u li jitressqu r-ricerki testamentarji, daqslikieku ma tressqu provi ta' xejn. Hekk per exemplu nghan minn din il-Qorti (sede inferjuri) fis-sentenza tagħha tal-10 ta' Marzu, 2004, fil-kawza fl-ismijiet **Allied Insurance Agency nomine v. Evellina Borg Grech:**

*"Ilment konsimili kien gja gie sollevat drabi ohra. Hekk per exemplu fis-sentenza tal-Qorti ta' I-Appell, kollegjalment komposta, fil-kawza fl-ismijiet "Carmel Camilleri –vs-Leone Pillow", 7 ta' Ottubru 1997, dik il-Qorti kienet hemm irritteniet illi "*I-konferma bil-gurament mhiex rekwizit sine qua non ghall-ammissibilità bhala prova, u fin-nuqqas ta' kontestazzjoni, il-Qorti għandha tkun libera li taccettahom u li tagħmel l-inferenzi li legittimamente hu konsentit li tagħmel*". Dan b'referenza ghall-iskizz u r-rapport tas-Surgent li jkun investiga l-kaz u li bhala recorder tar-'res gestae' kien fid-dover tieghu, bhala parti mill-investigazzjoni, li jagħmel." (sottonlinjar ta' din il-Qorti).*

24. Tara li l-ewwel Qorti għamlet sew meta tat qies l-istess dokumenti, kunsidrat in-nuqqas absolut tal-konvenut appellant li jikkontesta l-imsemmija dokumenti, jew li jressaq prova kuntrarja li tpoggi f'dubju dawn l-istess dokumenti. Wara kollox, il-kontenut ta' dokument għandu jitqies bhala prova, salv li titressaq prova kuntrarja. Hekk per exemplu, fis-sentenza ta' din il-Qorti tas-7 ta' Ottubru, 1997, fil-kawza fl-ismijiet **Carmel Camilleri v. Leone Pillow**, ingħad li "*I-konferma bil-gurament mhix rekwizit sine qua non ghall-ammissibilità bhala prova, u fin-nuqqas ta' kontestazzjoni, il-Qorti għandha tkun libera li taccettahom u li tagħmel l-inferenzi li legittimamente hu konsentit li tagħmel.*" Għaladbarba ma tirrizulta ebda raguni l-ghala din il-Qorti għandha tiddubita l-veracita` tal-imsemmija dokumenti, għalhekk ser tiskarta dan l-aggravju wkoll. Peress li din il-Qorti tqis dawn l-aggravji għal kwantu fiergħa, kunsidrat li tqajmu

biss fl-istadju tal-appell, meta l-konvenut appellant m'ghamel l-ebda tentattiv li jikkontesta jew iressaq prova li tikkuntrasta tali dokumenti mressqa mill-atturi in prim'istanza, ser taghti l-provvediment meqjus xieraq meta tigi sabiex tipprovdi dwar il-kap tal-ispejjez tal-kawza.

25. Jonqos li jigi trattat l-ahhar aggravju, dak fejn jinghad li l-attrici Simone Eve Collett Sammut biss ressjet affidavit u li ma giet ipprezentata l-ebda prokura li tixhed li hija kienet qegħda tirraprezenta lil hutha. Jibda billi jigu osservati xi principji relattivi ghall-istitut tal-mandat. L-Artikolu 1857(2) tal-Kodici Civili jipprovdi li, il-mandat m'ghandux għalfejn ikun bil-miktub, izda jista' jkun verbali u sahansitra tacitu:

“1857(2) Bla hsara ta’ kull disposizzjoni specjali ohra tal-ligi, il-mandat jista’ jingħata b’att pubbliku, b’kitba privata, b’ittra, jew bil-fomm, jew ukoll tacitament.”

Dan ifisser li l-atturi l-ohra, li ma jirrizultax li huma residenti hawn Malta (Artikolu 1866 tal-Kodici Civili) setghu anke verbalment awtorizzaw lill-attrici Simone Eve Collett Sammut, sabiex tipprezenta l-kawza appartie għan-nom tagħha nnifisha, għan-nom tagħhom ukoll, u l-istess attrici setghet taccetta tali mandat tacitament (Artikolu 1858 tal-Kodici Civili). Inoltre, l-Artikolu 1865(1) tal-Kodici Civili jipprovdi:

“Għall-esekuzzjoni tal-mandat, il-mandatarju jista’ jagixxi gudizzjarjament; jagħmel u jiissokta appell; jagħmel prova bis-subizzjoni tal-parti kuntrarja; jiehu l-gurament in l-item jew il-gurament suppletorju; jesegwixxi sentenzi sew fuq hwejjeg mobbli kemm immobbli; jitlob il-hrug ta’ atti kawtelatorji, fosthom dawk li ghalihom hu mehtieg li jsiru rikorsi jew dikjarazzjonijiet bil-gurament; ... u jagħmel kull haga ohra li l-mandant jista’ jagħmel”

huwa nnifsu, ghalkemm dawn is-setghat ma jkunux espressi fil-mandat.” (enfasi ta’ din il-Qorti).

26. Isegwi li l-attrici Simone Eve Collett Sammut setghet mhux biss tressaq il-kawza f’isimha u f’isem hutha li jghixu barra minn Malta, izda sahansitra li tixhed taht gurament ukoll. Il-fatt li xehdet hija biss, ma jnaqqasx mill-veracita` tal-kontenut ta’ dak li xehdet jew mill-piz probatorju ta’ dik il-prova. Jekk il-konvenut appellant kellu xi raguni ghaliex jiddubita l-ezistenza ta’ mandat favur l-attrici Simone Eve Collett Sammut da parti ta’ hutu l-ohra, huwa kellu jesigi l-prova ta` dan il-mandat. Izda huwa kellu jagħmel hekk fil-mument meta ressaq l-eccezzjonijiet. Hekk ukoll, jekk il-konvenut ried jikkontesta dak li nghad mill-istess attrici, seta’ wkoll jikkonfronta lill-attrici li xehdet permezz ta’ affidavit fil-kawza billi jsirilha l-kontro-ezami jew sahansitra jressaq bhala xhud lil min minn hutu issa qiegħed jingħad li m’awtorizzax lill-attrici sabiex tagixxi f’ismu wkoll u mhux iressaq tali oggezzjoni fl-istadju inoltrat tal-appell.

27. Fi kwalunkwé` kaz, l-Artikolu 496 tal-Kodici Civili jipprovdi li kull komproprjetarju jista’ jressaq talba li jitlob il-qasma tal-haga in komun, kif ukoll l-Artikolu 516 tal-Kodici Civili jipprovdi li kull wieħed mill-komproprjetarji jista’ jitlob il-bejgh b’licitazzjoni, ikun kemm ikun seħmu fil-haga. Isegwi li l-attrici Simone Eve Collett Sammut setghet tiprocedi bl-azzjoni odjerna anke wahedha mingħajr il-htiega tal-kunsens jew il-

mandat tal-komproprietarji l-ohra. Lanqas dan l-ahhar aggravju ma jista' jwassal ghall-ezitu mixtieq mill-konvenut appellant u ghalhekk ser jigi michud ukoll.

Decide

Ghar-ragunijiet fuq mogtija, l-appell tal-konvenut Adam Sammut qed jigi michud u s-sentenza appellata kkonfermata fl-intier tagħha, b'dan illi tordna li l-bejgh b'licitazzjoni jsir fil-bini tal-Qorti nhar il-21 ta' April, 2021. Bi-ispejjez ta' din l-istanza jibqghu ghall-konvenut appellant u peress li dan l-appell jitqies bhala wieħed fieragh, fis-sens tal-Artikolu 223(4) tal-Kap. 12, tikkundanna lill-istess konvenut appellant li jhallas lill-atturi appellati l-ispejjez ta' din l-istanza għal darbtejn.

Mark Chetcuti
Prim Imħallef

Joseph R. Micallef
Imħallef

Tonio Mallia
Imħallef

Deputat Registratur
gr